

CZU: 159.97:616.831-005.1(048)

RECENZIE

**la monografia „Reabilitarea psihosocială a persoanelor post accident vascular cerebral”,
elaborată de medicul neurolog, dr. în psihologie, conf. univ, Aurelia Glavan**

Cercetarea interdisciplinară, *Reabilitarea psihosocială a persoanelor post accident vascular cerebral*, autor Glavan Aurelia, vizează corelarea și integrarea într-un model logico-operațional unitar a diverselor unghiuri de abordare-interpretare ale unui domeniu al realității – reabilitarea psihosociala a persoanelor cu dizabilități cronice. Poate că în nici un alt domeniu principiul integrării interdisciplinare, intersistemice nu se impune cu atâta stringență și nu-și dovedește extraordinara sa fertilitate ca în domeniul cunoașterii complexității reale a omului, a organizării sale structurale și funcționale și a optimizării modalităților de educație și terapie. Apariția reabilitologiei, ca disciplină de graniță între științele neurologie, psihologie, pedagogie și științele sociale este rezultatul tocmai al traducerii în viață a exigențelor acestei orientări metodologice, respectiv, a principiului interdisciplinarității și al complementarității.

Monografia dată reprezintă rezultatul Proiectului postdoctoral cu aceeași denumire, însumând informații ample, care țin de medicină, psihologie, educație, reabilitare socială, oferind totodată și date științifice valoroase din cele mai diverse domenii de cercetare, cu care se intercalează subiectul abordat cum sunt: biologia, fiziologia, anatomia, pedagogia.

Lucrarea are la bază un suport teoretic fundamental atât din domeniul psihologiei, cât și la domeniile adiacente și celor tangențiale subiectului examinat. Autorul a încercat să pună în evidență cele mai noi realizări din domeniul reabilitării persoanelor cu dizabilități – modelul bio-psiho-social, scopul final fiind adaptarea și incluziunea socială a persoanelor.

Rezultatele cercetărilor reflectate în monografie poartă un caracter fundamental profund, dar în aceeași măsură și aplicativ, fiind orientate spre a scoate în evidență și dezvoltarea domeniului reabilitării psihologice a persoanelor cu dizabilități post AVC. Arhitectura structurală destul de reușită a lucrării face posibilă parcurgerea de către cititor a problemei abordate de către autor.

În partea introductivă se expune un amplu istoric al cunoștințelor din domeniu, cu evidențierea contribuțiilor savanților internaționali și autohtoni în baza unei bogate și variate documentări, fiind formulat scopul și sarcinile lucrării, argumentând convingător importanța teoretică și practică a rezultatelor cercetării, inclusiv și proprii, care stau la baza acesteia.

Lucrarea este rațional structurată în 5 capitole, în care se prezintă cele mai importante aspecte teoretice ale reabilitării, precum și aplicațiile acestora în domeniile de reabilitare menționate:

Capitolul: I. „Abordări clinico-psiho-sociale ale reabilitării în accidentul vascular cerebral” reflectă opinii generale despre AVC, foarte amplu fiind prezentate cauzele, diagnosticul și tratamentul modern al accidentului vascular cerebral, precum și abordarea posibilităților de reabilitare post AVC.

În capitolul II: „Paradigma reabilitării eficiente a persoanelor post AVC” autoarea expune fundamentele teoretice pentru reabilitarea eficientă a acestui grup de persoane, precum și conceptualizarea procesului de eficientizare a reabilitării post AVC, fiind fundamentat un model de eficientizare a reabilitării persoanelor post accident vascular cerebral.

Capitolele III, IV, V, reprezintă partea originală a lucrării, fiind descrise și prezentate rezultatele experimentelor de constatare și formare. În aceste capitole, autoarea reușește, în urma unei evaluări psihologice ample, să descrie profilul persoanelor post AVC, atât cel sociodemografic, cât și cel psihologic. Ca urmare a studiului psihologic amplu al acestui grup de persoane, și anume identificarea statutului cognitiv, afectiv, de personalitate, social, etc., autoarea reușește să intervină printr-un program psihoterapeutic complex, elaborat în cadrul cercetării efectuate, care, conform rezultatelor obținute, a contribuit esențial la eficientizarea procesului de reabilitare post AVC, la adaptarea socială a acestui grup de persoane, astfel ameliorându-le calitatea vieții.

Aceasta lucrare de pionierat în domeniu, este recomandată studenților, cadrelor didactice universitare, cercetătorilor științifici și practicienilor, care au ocazia de a utiliza structurile informaționale în realizarea unor proiecte destinate ameliorării calității vieții persoanelor cu status post AVC.

Racu Igor, doctor habilitat în psihologie, profesor universitar, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău